

Danmarks Mission ved OSCE, IAEA og CTBTO

Wien, den 4. juni 2007

Nyt fra OSCE-missionen

Ruslands udenrigsminister om CFE-traktaten, missilforsvar og OSCE's fremtid

Den russiske udenrigsminister, Sergej Lavrov, deltog den 23. maj i et særligt fælles møde for det Permanente Råd og Forum for Sikkerhedssamarbejde. Lavrov berørte i sit indlæg bl.a. missilforsvarsproblematikken, CFE-traktaten og reformeringen af OSCE.

Lavrov gentog velkendt russisk kritik af USA's ønske om at etablere et missilforsvar i Europa og bebudede, at Rusland ønsker at drøfte missilforsvarsspørgsmålet åbent i Forum for Sikkerhedssamarbejde, FSC.

Eftersom den russiske præsident Vladimir Putin i sin årlige tale til Dumaen havde varslet et russisk moratorium af CFE-traktaten blev dette emne indgående behandlet af Lavrov. Først og fremmest understregede Lavrov, at Rusland ønsker den tilpassede CFE-traktat ratificeret hurtigst muligt. Da Rusland ikke har opfyldt forpligtelserne fra Istanbul-topmødet i 1999 om tilbagetrækning af styrker fra Moldova og Georgien, er den tilpassede CFE-traktat fra samme år endnu ikke blevet ratificeret af en lang række lande. Lavrov bekendtgjorde, at Rusland vil bede om indkaldelse af en såkaldt ekstraordinær gennemgangskonference, hvor situationen for den nuværende CFE-traktat drøftes. Den ekstraordinære gennemgangskonference vil finde sted i Wien den 12. – 15. juni 2007.

Endelig udtrykte den russiske udenrigsminister ønsker om en fortsat reformering af OSCE. Et af hovedelementerne i Lavrovs indlæg var, at der skulle vedtages et charter for OSCE, og at feltmissionernes effektivitet skulle analyseres.

Amerikanske udenrigsminister taler i OSCE's Permanente Råd

Den amerikanske udenrigsminister, Condoleezza Rice, aflagde den 31. maj besøg i det Permanente Råd, hvor hun benyttede anledningen til at bekræfte, at USA fortsat agter at spille en aktiv og ledende rolle i OSCE. Rice kom ind på den historiske rolle CSCE/OSCE havde spillet i demokratiserings- og stabiliseringsprocesserne i kølvandet på den kolde krig med formålet at skabe et helt og frit Europa i fred med sig selv gennem dialog - en erfaring som OSCE, ifølge Rice, kunne bringe videre til den øvrige verden. Rice understregede behovet for fremover at fastholde OSCE's vigtige arbejde inden for valgobservation, fredsbevarelse og fremme af menneskerettigheder samt at bevare den europæiske sikkerhedsarkitektur, der var opbygget i OSCE.

Besættelse af stillingen som Højkommissær for Nationale Mindretal

Det spanske OSCE-formandskab har i midten af februar igangsat en procedure for at finde en efterfølger for Højkommissæren for Nationale Mindretal, Rolf Ekeus, hvis andet 3-års mandat udløber den 30. juni 2007. OSCE-formandskabet har forsøgt at etablere en mere gennemsigtig udvælgelsesproces, hvor kandidater bl.a. er blevet inviteret til at deltage i åbne

præsentationsmøder i Wien. Der er opstillet 7 kandidater til stillingen fra hhv. Belgien, Italien, Nederlandene, Norge, Polen, Rumænien og Rusland. De stærkeste kandidater i feltet er de tidligere udenrigsministre fra hhv. Norge (Knut Vollebæk), Nederlandene (Bernard Bot) og Polen (Adam Daniel Rotfeld).

Seminar under OSCE's menneskelige dimension den 16. – 18. maj 2007 i Warszawa

Emnet for dette års seminar under den menneskelige dimension, der blev afholdt den 16. – 18. maj i Warszawa, var "Effektiv deltagelse og repræsentation i demokratiske samfund". Seminaret blev domineret af indlæg fra en lang række NGO'er, der især kritiserede forholdene i Belarus, Rusland og landene i Centralasien og Kaukasus. Der pegedes på en lang række problemer i den politiske proces, såsom udbredt korruption i det politiske liv, sammenblanding af politiske og privatøkonomiske interesser, barrierer for dannelse af nye partier, overgreb mod oppositionspolitikere og mangel på pressefrihed.

De fleste regeringsrepræsentanter fra lande, der blev udsat for kritik, medgav, at deres demokratiske systemer endnu ikke fungerede optimalt, men mente at der var sket betydelige fremskridt, og der var vilje til at fortsætte reformprocessen. Fra flere af de kritiserede landes side stilledes der spørgsmålstejn ved mange af NGO'ernes seriøsitet. Der henvises til, at "de ofte repræsenterede ganske få personer" og kun eksisterede i kraft af økonomisk bistand udefra - ikke i kraft af folkelig opbakning.

Blandt mere generelle emner, der drøftedes på seminaret, var nationale mindretals og andre underrepræsenterede gruppers deltagelse i det parlamentariske liv. Bl.a. diskuteredes behovet for at tildele disse grupper sikre pladser i parlamenterne og evt. også i administrationen og ved domstolene - samt de problemer, som dette kunne skabe set med flertallets øjne.

I et indledende og et afsluttende EU-indlæg fremhævedes bl.a. behovet for at sikre ytrings-, forsamlings- og foreningsfrihed, ligesom der pegedes på vigtigheden af NGO'ers og menneskerettighedsforkæmpers indsats og staternes accept af og respekt herfor.

Økonomisk og miljømæssigt forum den 21. – 23. maj i Prag

I dagene 21.-23. maj afholdtes i Prag årets økonomiske og miljømæssige forum. Emnet var "Centrale udfordringer for sikring af miljø sikkerhed og bæredygtig udvikling i OSCE-området : Udpining af land, jordforurening og administration af vandressourcer".

De fleste indlæg drejede sig om mulighederne for at styrke det internationale samarbejde på ressource- og miljøområdet med særlig vægt på de problemer, der følger af - eller forstærkes af - klimaforandringer. Størst opmærksomhed samlede sig om det spanske OSCE-formandskabs forslag om på ministermødet i Madrid i november 2007 at vedtage en miljø sikkerhedsstrategi. Forslaget blev generelt positivt modtaget, idet mange lande mente, at det kom på det rigtige tidspunkt, og at OSCE som en sikkerhedsorganisation ville kunne tilføre en merværdi på området. Dog kunne der også spores en vis skepsis hos visse lande over for det meget høje ambitionsniveau, som det første spanske udkast til strategi er udtryk for, ligesom

behovet for at undgå overlapning med andre organisationers indsats blev understreget i flere indlæg.

De videre forhandlinger om indholdet af en sådan OSCE-strategi vil uden tvivl være det emne, der står i fokus for opfølgningen på Prag-mødet.